

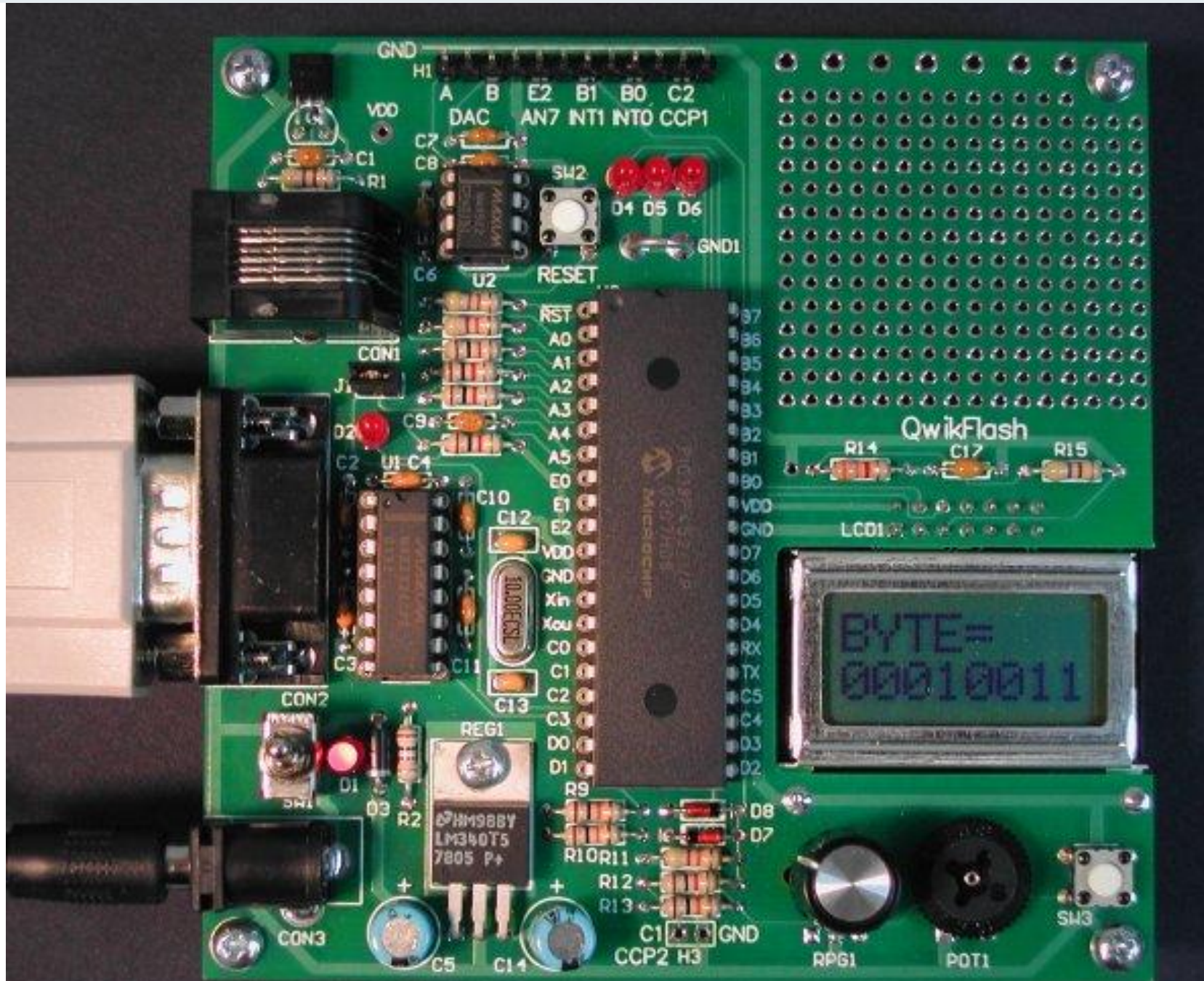
Sulautetut prosessorijärjestelmät

(4 op)

QwikFlash –laudan rakenne, komponentit ja QwikBug –ohjelma

- Käydään läpi laudalla olevat komponentit, niiden sijainti ja käyttö
- QwikBug –ohjelman käyttö
  - Ohjelmointi
  - Debuggaus
- Tässä esitetyt asia voidaan yleistää koskemaan muitakin systeemejä, kuin vain QwikFlash:iä
  - Prosessori ja virransyöttö tarvitaan aina
  - Näyttö- ja syöttölaitteet toimivat samoilla periaatteilla alustasta riippumatta
  - Samoin esim. D/A muunnin, jos käytössä on SPI-väylä

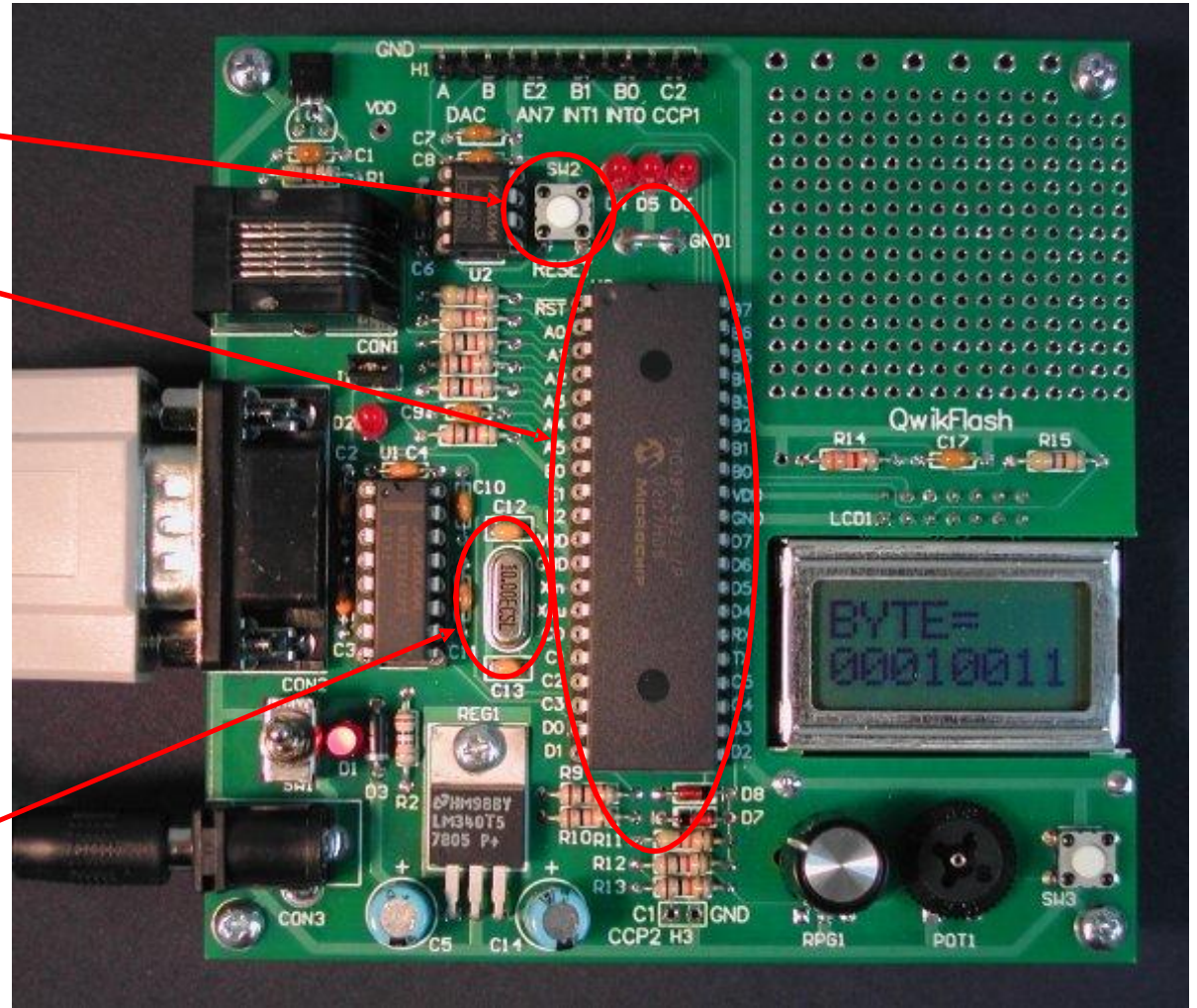

Proessori

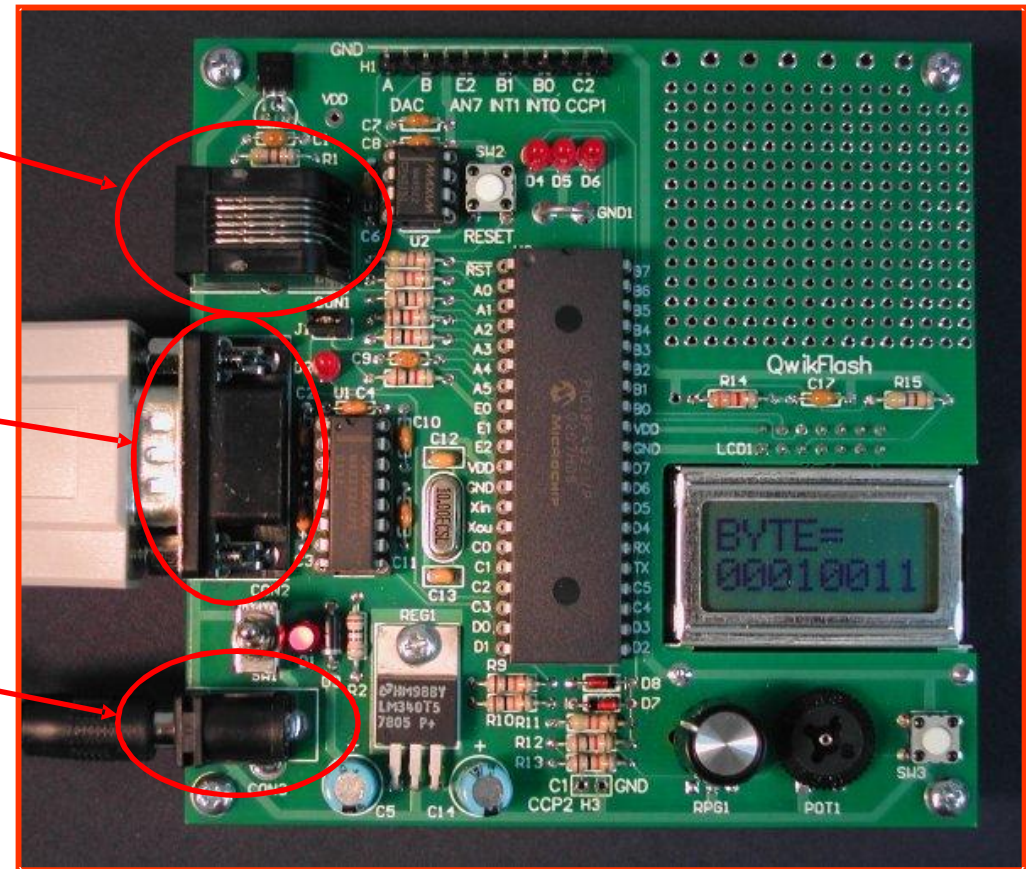
- Reset -kytkin
- PIC18F452
  - Ominaisuudet esitelty aiemmin
  - Ohjelmointi joko ICD2 –modulilla tai sarjaportin kautta terminaali-emulaattorilla
- 10 MHz kide
  - =>2.5 MHz sisäinen taajuus

Liittimet

- Ohjelmointi / debuggaus
  - ICD2 –modulilla
- Ohjelmointi / debuggaus
  - Terminaaliemulaattorilla
- Virtaliitin
  - 9 V DC
  - Meidän muuntajiin vihreä liitin ja "TIP" ja '+' –merkit samalle puolelle

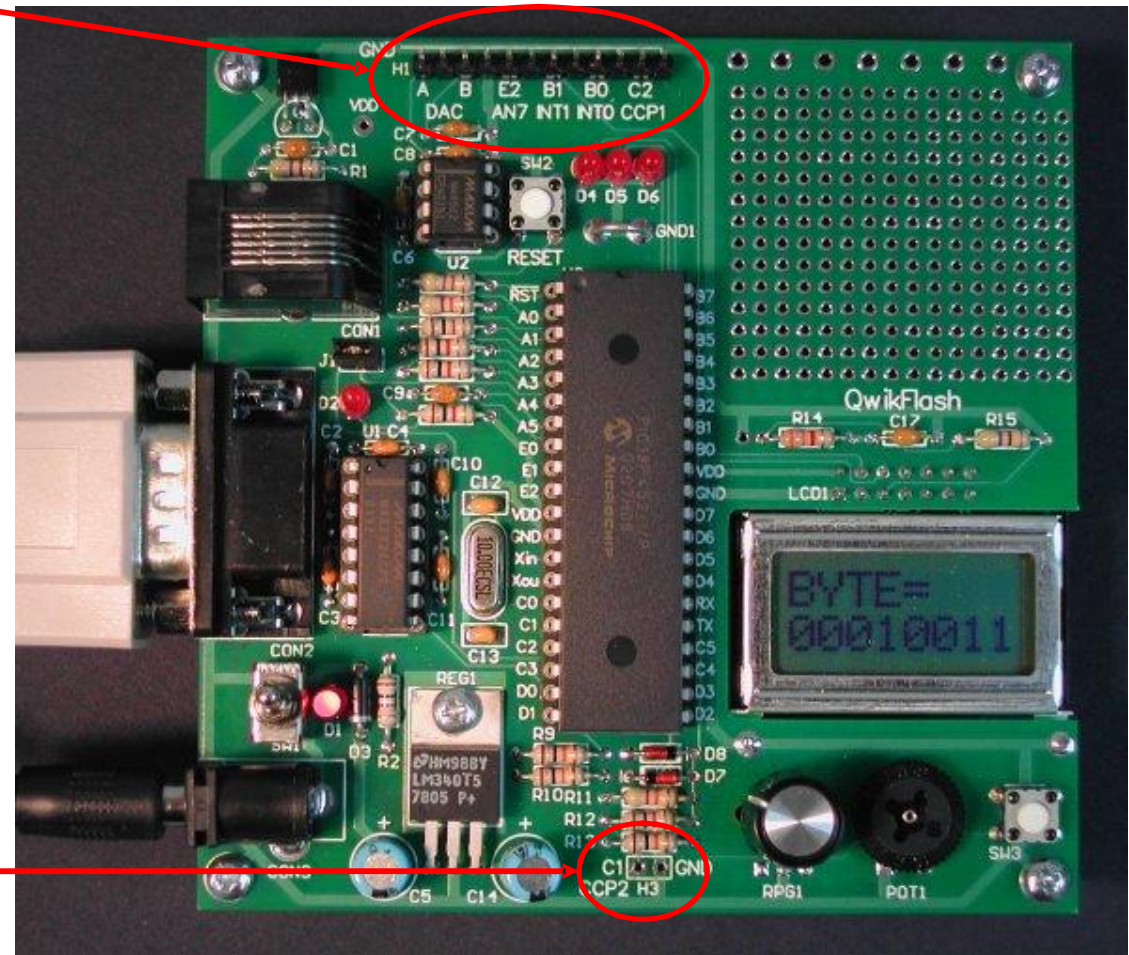

Liittimet

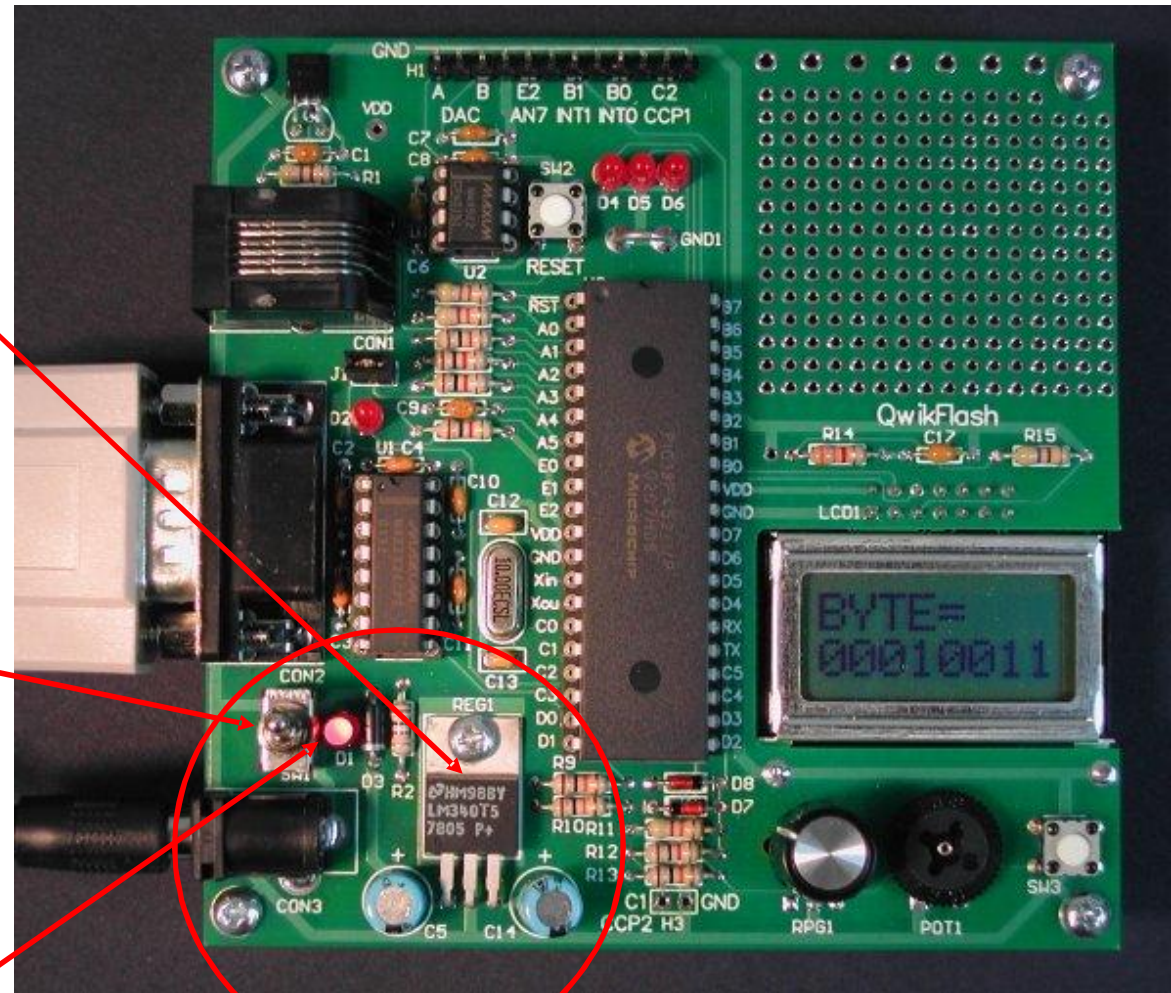
- Liitinrima 1
  - 2 kanavaa D/A-muuntimelta
  - E2 / AN7
  - B1 / INT1
  - B0 / INT0
  - C2 / CCP1
- Liitinrima 2
  - Laudan pohjassa, näissä laudoissa sitä ei ole
- Liitinrima 3
  - C1 / CCP2

Virransyöttö

- Sisään 9 V DC
  - Ei tarvitse olla reguloitu
- Regulaattori vakaa jännitteen 5 V:hen
- Kondensaattorit ennen ja jälkeen regulaattoria
- Virtakytkin vasta regulaattorin ja kondensaattoreiden jälkeen
  - Kytkee VDD:n joko maahan tai 5 V:hen
- Power-on LED

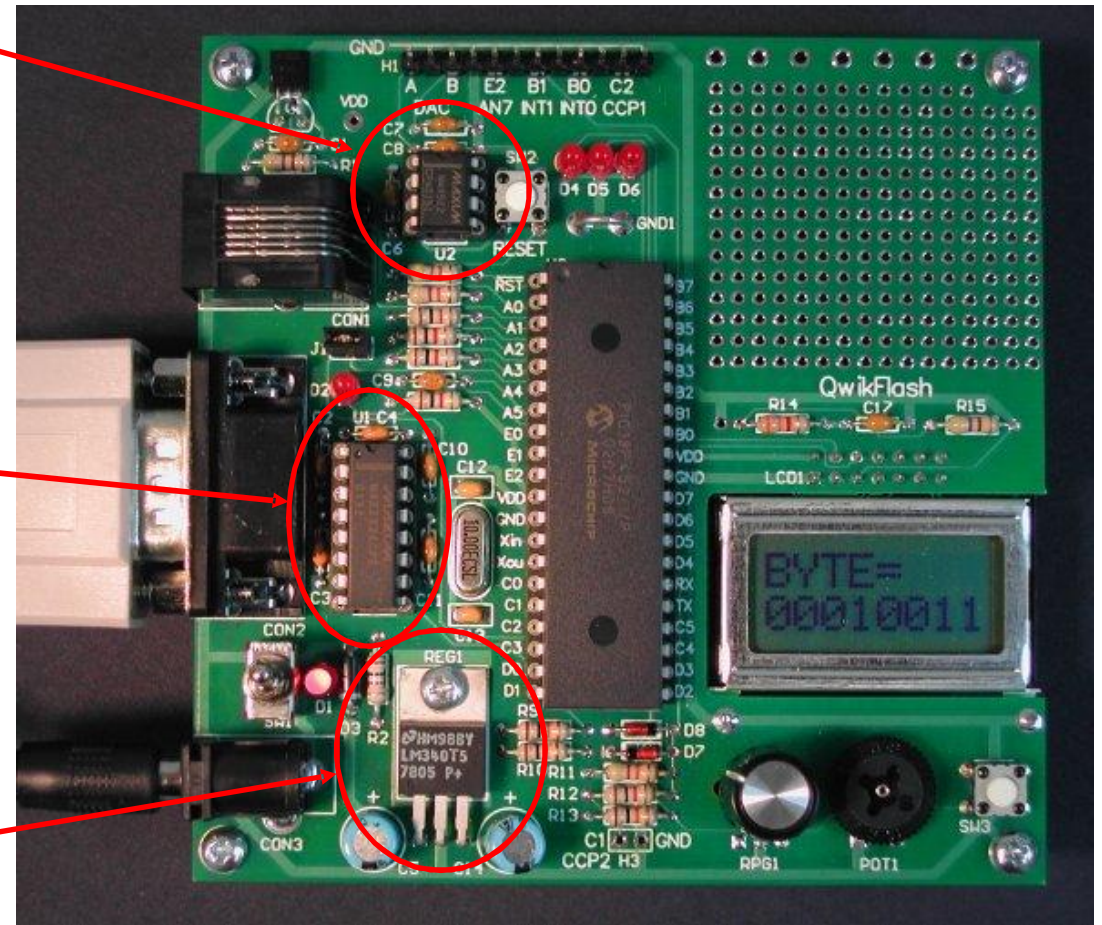

Oheispiirit

- D/A –muunnin
  - 2 kanavaa
  - 8 bittinen
  - SPI-väylässä
- MAX232A
  - Muuntaa 0 – 5 V signaalit RS232 mukaisiksi, eli noin -12 V – +12 V
- Regulaattori
  - 5 V

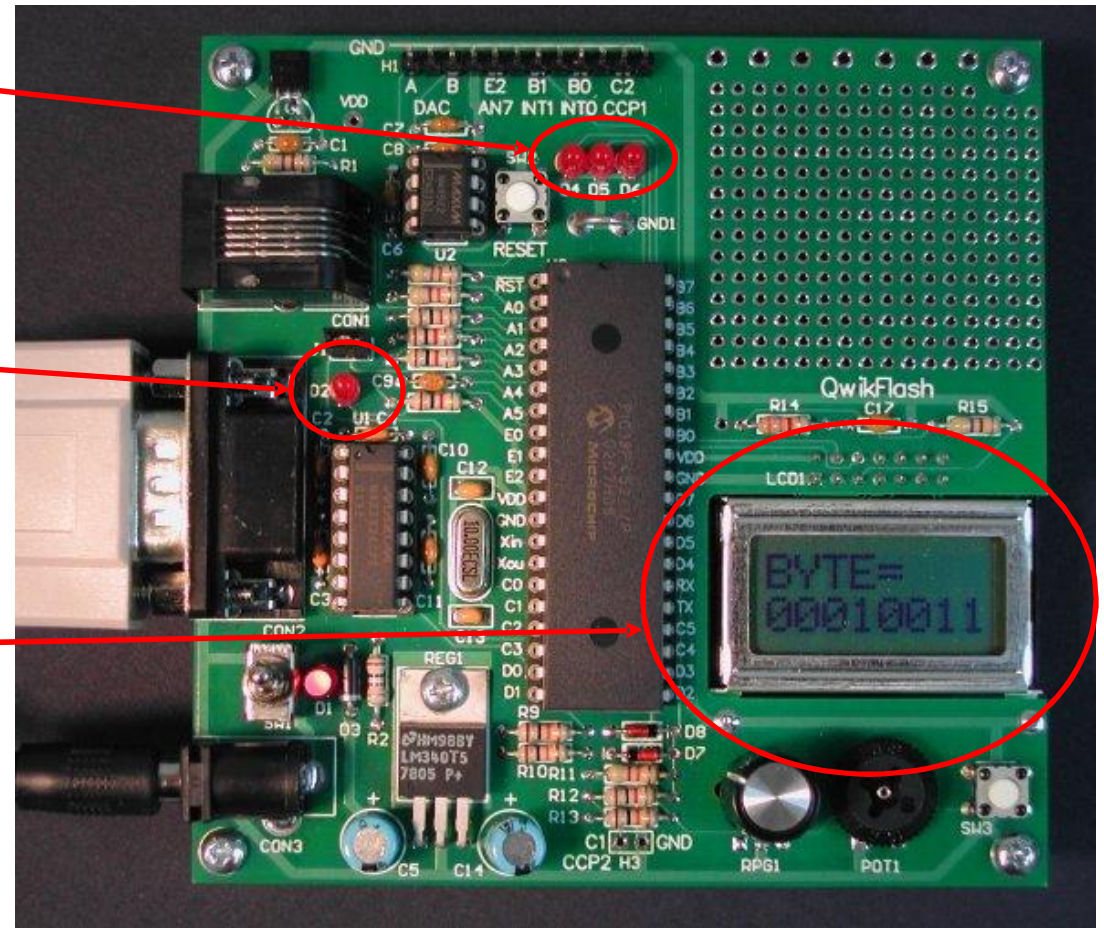

Näyttölaitteet

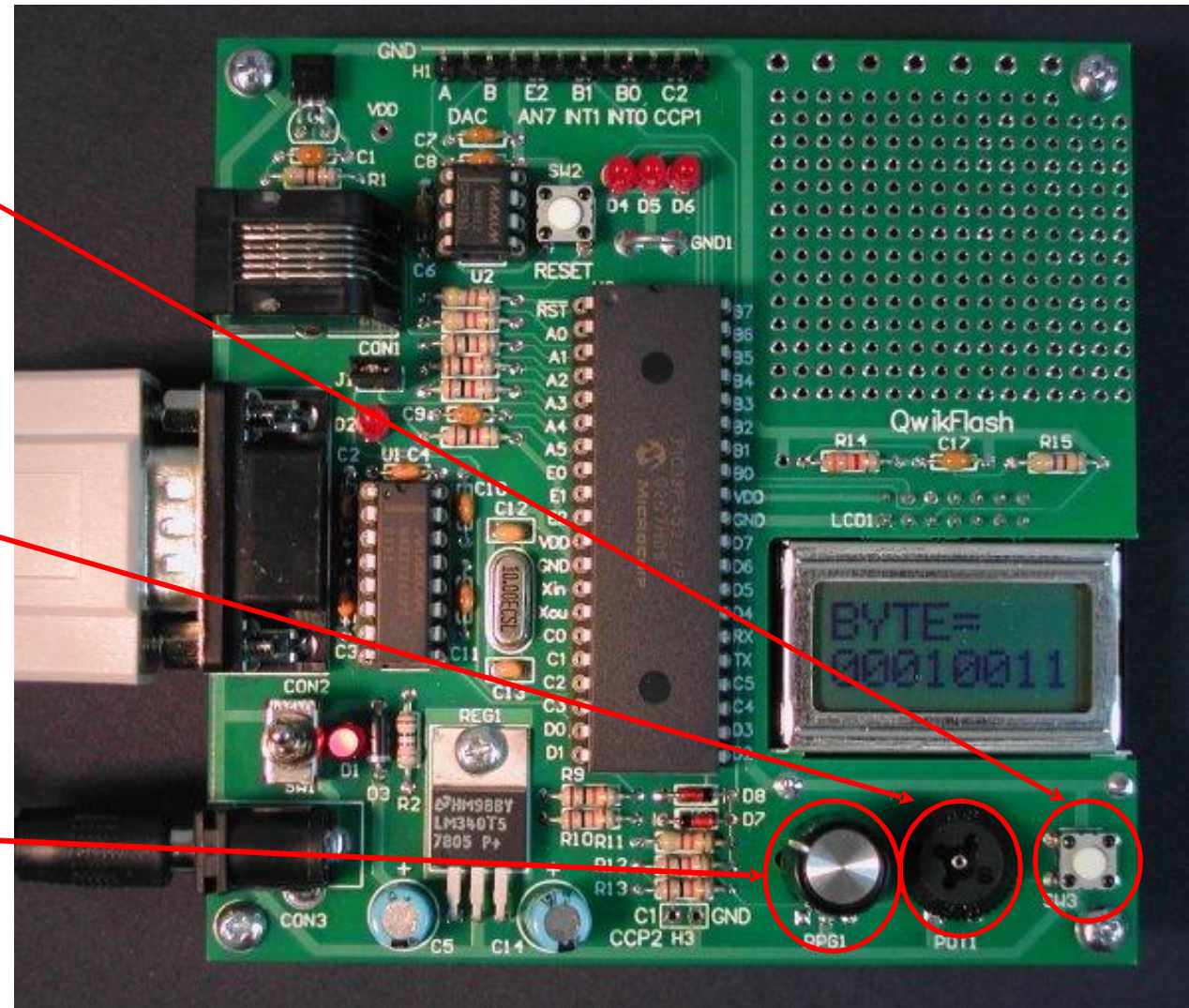
- 3 LEDiä
  - RA<1:3>
  - Palaa, kun '1'
- Alive LED
  - RA<4>
  - Palaa, kun '0'
- 8x2 LCD –näyttö
  - ASCII merkit
  - 8 itse koodattavaa merkkiä

Syöttölaitteet

- Painokytin
  - 10k ylösvetovastus tai suora kytkentä maahan
  - RD<3>
- Potentiometri
  - Säätovastus VDD:n ja maan välillä
  - RA<5> / AN4
- Kiertosäädin
  - 24 asentoa / kierros
  - RD<1:0>

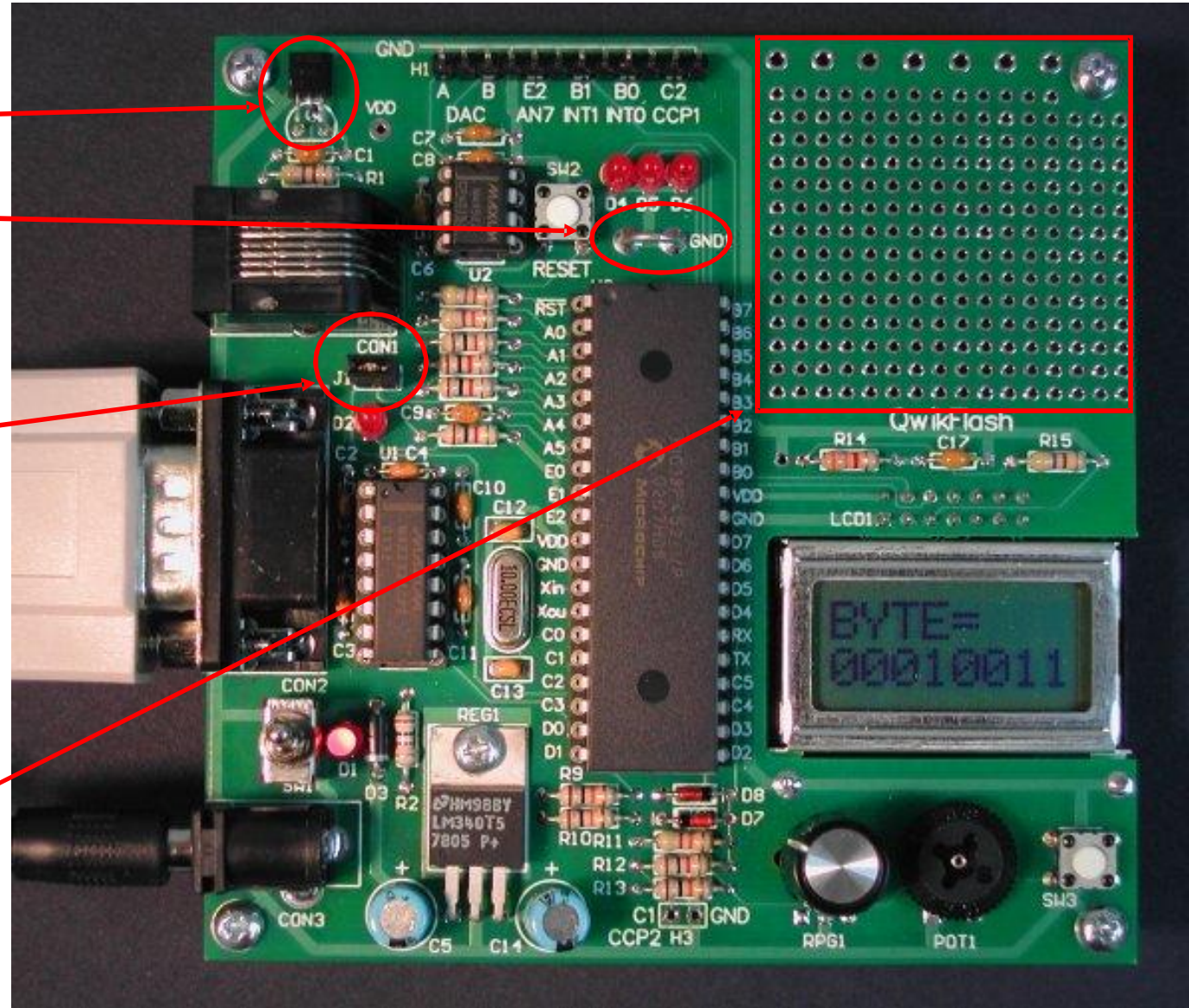

Lisäksi

- Lämpötila-anturi
- Maakontakti
  - Mittauksia varten
- Jumpperi 1
  - Valitsee, käytetäänkö ICD2- vai sarjaliitintä
- Kytkentä alue
  - Oheiskomponenteille

D/A -muunnin

- MAX522CPA
  - 8 bittinen, 2 kanavainen, molemmat kanavat liitinrimassa 1
- Kommunikaatio SPI väylällä
  - Paluukanavaa ei kytketty QwikFlash –laudalla
  - RC<5>=SDO
  - RC<4>=SDI (ei kytketty)
  - RC<3>=SCK
  - RC<0>=#Chip Select

D/A -muunnin

- Oletus: siirrettävä data muuttujassa "BYTE"

```
;;;;;;;; SPItransfer subroutine
```

```
SPItransfer
```

```
    bcf      PIR1,SSPIF          ; Clear PIR1,SSPIF to ready for  
                                ; transfer.
```

```
    movff    BYTE,SSPBUF        ; Initiates write when anything is  
                                ; placed in SSPBUF. Bytea SSPBUF
```

```
Wait_SPI                                ; Wait until transfer is finished.
```

```
    btfss    PIR1,SSPIF        ; Testaa lippua
```

```
    bra      Wait_SPI          ; Ei asettunut, hyppää Wait_SPI
```

```
    movff    SSPBUF,SPIRECEIVE  ; If result is desired, it is  
                                ; stored in SPIRECEIVE.
```

```
    return
```


D/A -muunnin

• Käyttö:

;;;;;;;;; SPItransfer usage example

bcf	PORTC,RC0	; Clear PORTC,RC0 to select DAC
movlf	0x21, BYTE	; Move 0x21 to BYTE (select DAC-A)
		; (0x22 selects DAC-B)
rcall	SPItransfer	; Call SPItransfer subroutine
movff	Data, BYTE	; The value Data is copied to BYTE
rcall	SPItransfer	; Call SPItransfer subroutine
bsf	PORTC,RC0	; Set RC0 to release DAC

;;;;;;;;; Settings (in Initial)

MOVLf	B'11010010', TRISC	; Set I/O for PORTC.
MOVLf	B'00100000', SSPCON1	; Sets up the SPI interface for the
MOVLf	B'11000000', SSPSTAT	; DAC. (Use with 10/2.5 MHz clock)

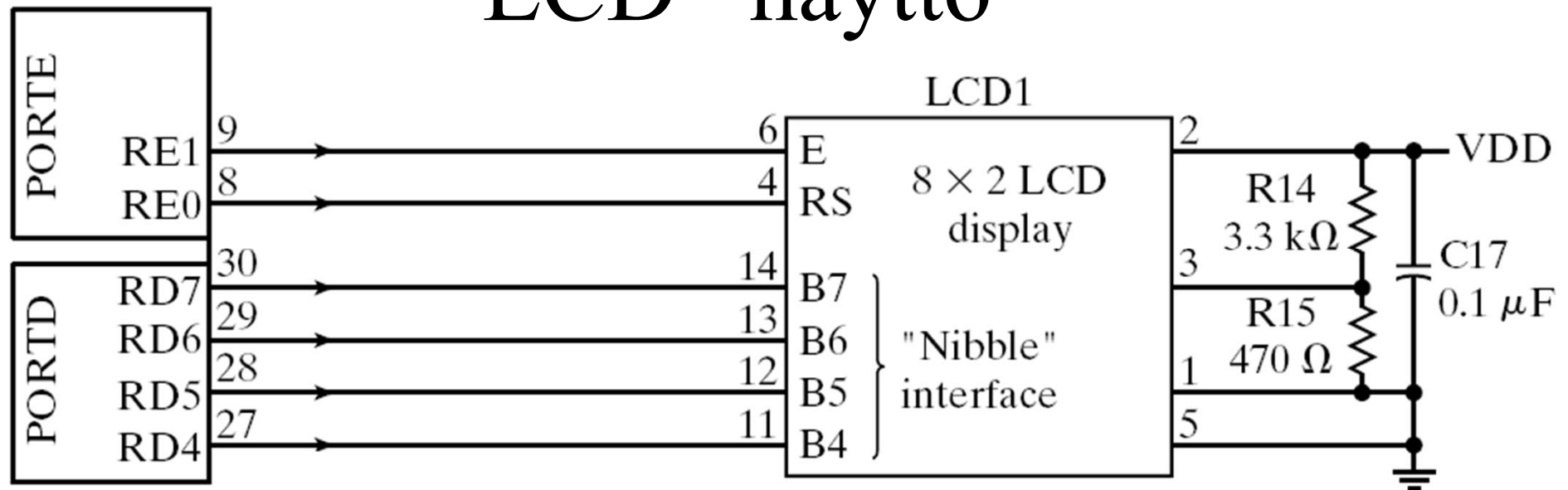

LCD –näyttö

- Näytönohjain yhteensopiva Hitachi HD44780:n kanssa
  - Käytetään lähes kaikissa LCD –näytöissä
  - Dataväylä valittavissa 4 tai 8 –bittiseksi, QwikFlash –levyllä se on 4 bittinen
- Näytön koko 8 merkkiä per rivi, 2 riviä
- Osaa näyttää vakio ASCII –merkit
  - Poislukien: ‘\’, ‘~’ ja “delete”
  - Lisäksi 8 käyttäjän määritettävissä oleva merkkiä ja 96 japanilaista symbolia

LCD –näyttö

- 4 bittinen dataväylä, portin D 4 ylintä bittiä
- 2 bittinen kontrolliväylä, portin E 2 alinta bittiä
- Vastukset R14 ja R15 kytkeytyvät kontrastin säätöön
  - Niiden asemesta voitaisiin käyttää säätövastusta, jos halutaan muuttaa kontrastia olosuhteiden mukaan
- Näytön pinnit <7:10> ei kytketty prosessoriin
  - Näissä olisi loput 4 bittiä dataa, jos 8 bittinen dataväylä

LCD –näyttö

• Initialisointi:

```
;;;;;;;;; InitLCD subroutine;
; Initialize the Optrex 8x2 character LCD.
; First wait for 0.1 second, to get past display's power-on reset time.
; Requires POINT -macro and LoopTime -subroutine to be defined

InitLCD
L2      MOVLF    10,COUNT                ; Wait 0.1 second.

        rcall   LoopTime                ; Call LoopTime 10 times.
        decf    COUNT,F
        bnz     L2

RL2     bcf      PORTE,0                ; RS=0 for command.
        POINT   LCDstr                 ; Set up table pointer to
                                       ; initialization string.
        tblrd*                          ; Get first byte from string into TABLAT.

L3      bsf      PORTE,1                ; Drive E high.
        movff   TABLAT,PORTD           ; Send upper nibble.
        bcf      PORTE,1                ; Drive E low so LCD will process input.
        rcall   LoopTime                ; Wait ten milliseconds.
        bsf      PORTE,1                ; Drive E high.
        swapf   TABLAT,W               ; Swap nibbles.
        movwf   PORTD                  ; Send lower nibble.
        bcf      PORTE,1                ; Drive E low so LCD will process input.
        rcall   LoopTime                ; Wait ten milliseconds.
        tblrd+*                        ; Increment pointer and get next byte.
        movf    TABLAT,F               ; Is it zero?
        bnz     L3

RL3     return
```


LCD –näyttö

- Initialisointi jatkuu:

```
;;;;;;;;; POINT macro definition;
POINT    macro    stringname
           MOVL    high stringname, TBLPTRH
           MOVL    low stringname,  TBLPTL
           endm
```

```
;;;;;;;;; ;;;;;;;;;;
```

```
;;;;;;;;; Constant strings (at the end of user code)
LCDstr    db    0x33,0x32,0x28,0x01,0x0c,0x06,0x00    ; Initialization string
                                                    ; for LCD.0x00=loppu
```

```
; 0x33, 0x32: setup 4-bit interface
; 0x28:       setup 2 line displaymode
; 0x01:       clear the display
; 0x0c:       turn off cursor, turn on display
; 0x06:       increments cursor automatically
; 0x00:       terminating symbol for the string (null)
```


LCD –näyttö

- Käyttö:

```
;;;;;;;;;DisplayC subroutine;;;;;;;;;;
```

```
;
```

```
; This subroutine is called with TBLPTR containing the address of a constant  
; display string. It sends the bytes of the string to the LCD. The first  
; byte sets the cursor position. The remaining bytes are displayed, beginning  
; at that position until null is encountered (0x00)  
; This subroutine expects a normal one-byte cursor-positioning code, 0xhh, or  
; an occasionally used two-byte cursor-positioning code of the form 0x00hh.
```

DisplayC

```
    bcf    PORTE,0          ; Drive RS pin low for cursor-positioning.  
    tblrd*          ; Get byte from string into TABLAT.  
    movf   TABLAT,F        ; Check for leading zero byte.  
    bnz    L5  
    tblrd+*          ; If zero, get next byte.
```

L5

```
    bsf    PORTE,1          ; Drive E pin high.  
    movff  TABLAT,PORTD     ; Send upper nibble.(Only upper 4 are outputs)  
    bcf    PORTE,1          ; Drive E pin low so LCD will accept nibble.  
    bsf    PORTE,1          ; Drive E pin high again.  
    swapf  TABLAT,W         ; Swap nibbles.  
    movwf  PORTD            ; Write lower nibble.  
    bcf    PORTE,1          ; Drive E pin low so LCD will process byte.  
    rcall  T40              ; Wait 40 usec. (T40 not defined here)  
    bsf    PORTE,0          ; Drive RS pin high for displayable  
                                ; characters.  
    tblrd+*          ; Increment pointer, then get next byte.  
    movf   TABLAT,F        ; Is it zero?  
    bnz    L5  
    return
```


LCD –näyttö

- Kursorin asemointi näytöllä
  - RS –pinni (RE0) pitää ajaa alas ennen komennon lähettämistä, muuten se tulkitaan näytettäväksi merkiksi
  - Ylärivin merkit osoitetaan numeroilla 0x80-0x87
    - 0x80 on vasen yläkulma
  - Alarivin merkit osoitetaan numeroilla 0xc0-0xc7
    - 0xc0 on vasen alakulma

Lisää tietoa merkki LCD:stä

<http://www.ekenrooi.net/lcd/lcd0.shtml>

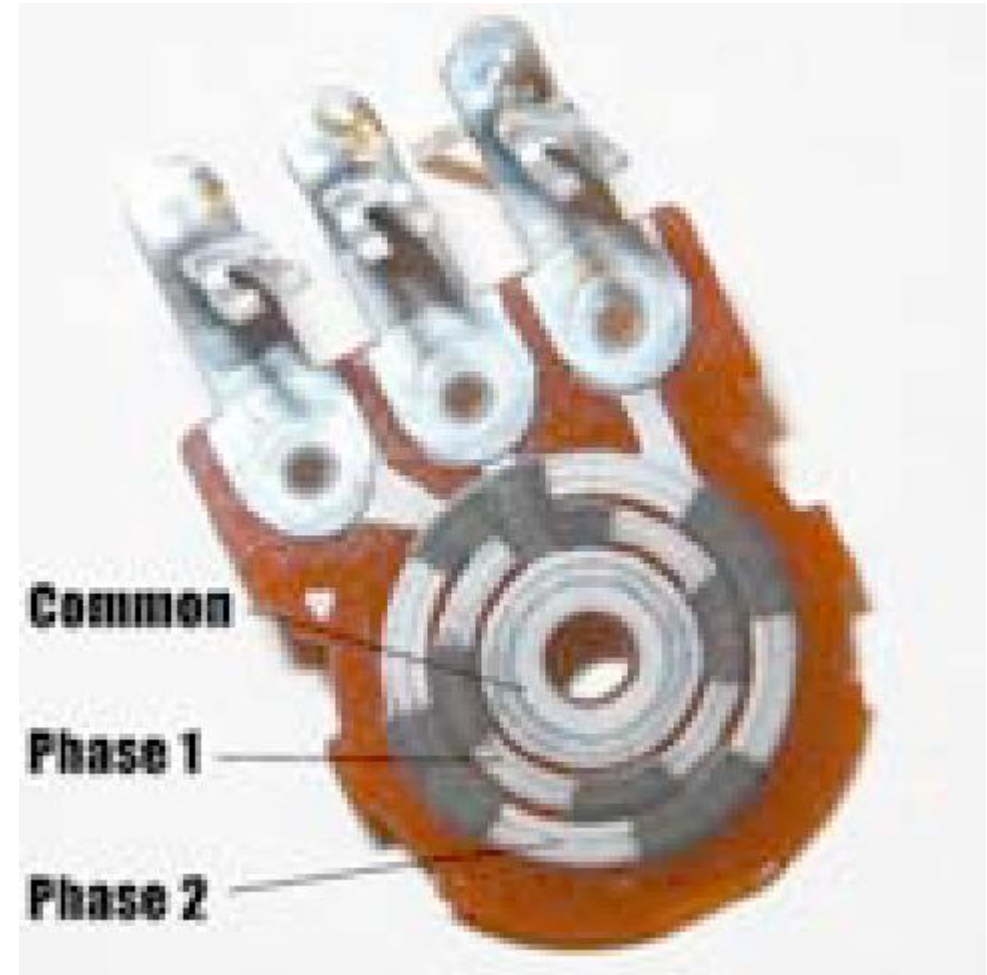
LCD –näyttö

- Omat merkit luodaan kirjoittamalla merkkiä vastaava bittikuvio näytönohjaimelle
  - 5 pikseliä leveä ja 8 pikseliä korkea
  - Tarkempia tietoja kirjasta tai näytön datalehdistä
- Usein käytettyjä symboleja:
  - $\circ = 0xdf$, $\alpha = 0xe0$, $\beta = 0xe2$,
 $\pi = 0xf7$, $\Sigma = 0xf6$, $\Omega = 0xf4$
- Merkkijonoja voidaan kirjoittaa ohjelmamuistiin, esim:

```
TITLE1 db 0x80, 'E', 'T', 'T', '-', '1', ' ', 0x00 ; Declaration of name strings on LCD
TITLE2 db 0x80, 'B', 'y', ':', '-', ' ', ' ', 0x00 ; All strings must be of same lenght,
TITLE3 db 0x80, 't', 'e', 'a', 'n', 's', 'a', 0x00 ; else the last letters of previous
TITLE4 db 0x80, 'J', 'a', 'n', '0', '5', ' ', 0x00 ; line will remain on the screen...
```

RPG

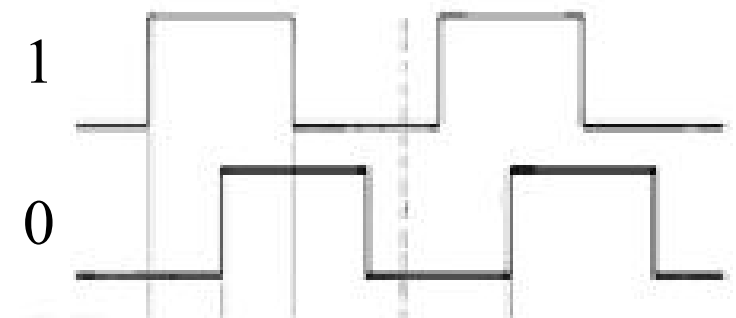
- 3 pinniä
  - ”Common” kytketään maahan
  - Kahteen muuhun heikko ylösveto
  - Kontaktiliuskat kiertävät kuvassa näkyviä renkaita pitkin, kun nuppia käännetään
  - Kuvassa kirkkaat alueet yhdistävä ja tummat eristävät
  - Tarvitaan vain kaksi signaalijohdinta
  - Ei hyppää askelten yli, vaikka esiintyisi ”bounce”

RPG

- Bitit PORTD<1:0> muuttuvat:
  - Myötäpäivään käännettäessä
    - $00 \rightarrow 01 \rightarrow 11 \rightarrow 10 \rightarrow 00$
  - Vastapäivään käännettäessä
    - $00 \rightarrow 10 \rightarrow 11 \rightarrow 01 \rightarrow 00$
  - 2 bittinen Grayn koodi
    - Vähentää virheen mahdollisuutta rajapinnoilla
(esim. $11 \rightarrow 00$ mahdoton)
  - Oheisessa kuvassa käännetään vastapäivään

RPG

- Käytetään usein:
  - Parametrien syöttämiseen
  - Äänenvoimakkuuden säätämiseen
  - Myös mittauksiin
    - Etäisyys
    - Akselin kääntymä / kierrosnopeus
- Joskus otetaan huomioon myös nopeus
  - Esim. syötettäessä lukuarvoa, nopea pyöritys hyppää 5 askelta kerralla ja hidas etenee yksi kerrallaan

Painokytkin

- Portissa D (RD<3>)
- Heikko ylös vetovastus, painettuna kytkee maahan
- Voidaan käyttää ”kaksitoimisena”
  - Lyhyt näpäytys (<300 ms) tai pitkä painallus (>300 ms)
- Toiminnan ohjaamiseen
  - Start / stop
  - RPG:llä valitun arvon hyväksyminen
  - Etc.
- Debounce yleensä pakollinen (mekaaninen kytkin “hyppii”)

Potentiometri

- Säätoövastus ($5\text{ k}\Omega$)
  - Reunat kytketty maahan ja VDD:hen
  - Keskimmäinen kontakti kytketty AN4 / RA5:een
- Luetaan PIC:in sisäisellä A/D –muuntimella
- Käytetään:
  - Nopeuden / äänenvoimakkuuden säätöön
  - Arvojen syöttämiseen
  - Kalibrointiin

Lämpötila-anturi

- LM34DZ
  - Analoginen ulostulo
- Kytetty AN0 / RA0:aan
- Luetaan PIC:in sisäisellä A/D –muuntimella
- Kalibrointi (vain karkeasti oikea...)
  - Huoneen lämmössä noin 21 astetta
  - Sormella lämmitettäessä noin 34 astetta
  - Kalibroinniksi saadaan:
    - $T(C) = \text{lämpötila Celsiuksina}$
    - $T(m) = \text{mitattu lämpötila}$
    - Jokainen anturi tarvitsee oman kalibroinnin, jos halutaan oikeasti tarkkoja mittauksia

$$T_{(C)} = \frac{(T_{(m)} - 92) * 5}{12}$$

QwikBug

- Taustalla oleva ohjelma, joka:
  - Toimii BootLoader:ina
    - Ottaa käyttäjän ohjelman vastaan
    - Käytetään demossa
  - Mahdollistaa debuggauksen
    - Voidaan asettaa BreakPoint:eja
    - Voidaan tarkastella muistin sisältöä suorituksen aikana
    - Voidaan muokata muistin sisältöä suorituksen aikana
    - Käytetään demossa
  - Liittää PIC:in sisäisen debuggausmodulin sarjakaapelilla PC:hen
    - Luokan koneissa TeraTerm:issä valmiina oikeat tietoliikenneasetukset (19200, 8, no parity, 1 stop, no flow control, joissain koneissa tarvitaan vielä "transmit delay" johon sopiva arvo on 40 ms/line)

QwikBug

- Ohjelman lataus: (TeraTerm[Pro]:iä käyttäen)
  - F7: pysäytetään prosessori
  - F3: tyhjätään ohjelmamuisti ja valmistellaan tiedonsiirto
  - Download: raahataan *.hex terminaali-ikkunaan
  - F2: resetöi prosessorin
  - F7: aloittaa ohjelman suorituksen
- Ohjelmaa ladattaessa konfiguraatiobitit ignoroidaan, koska konfiguraatio on asetettu jo samalla kun QwikBug on syötetty laudalle (ei voida muuttaa!)

QwikBug

- Debuggaus:
  - F4: näyttää PC, W, Z, C, N ja FSR:t, lisäksi voidaan määrittää omia muistiosoitteita, jotka näytetään
  - F5: breakpointin määrittely / poisto / tarkistus osoitteen mukaan, lähdekoodin kohtaa vastaava osoite löytyy helpoiten *.lst –tiedostosta
  - F6: lisää muistiosoitteen listaan, jotka näytetään F4:llä ja aina suorituksen keskeytyessä (F7 tai breakpoint)
  - F8: suorittaa ohjelmaa yksi käsky kerrallaan (step)
  - F9: muistin sisällön muokkaus
    - F4, F6 ja F9 operoivat datamuistissa
  - F1: apua, antaa pienen käyttöohjeen

QwikBug

- Kuluttaa joitain resursseja:
  - Ohjelmamuistin yläpäästä menetetään hieman, mutta koska sitä on käytössä 32k, ei yleensä haittaa
  - Paluuosoitepinoon pitää varata muutama paikka QwikBug:ia varten, on 31 paikkaa, joten tuskin tulee ongelmia
  - QwikBug **varaa pankin 5 datamuistista** kokonaan omaan käyttöönsä, käyttäjälle jää vielä 1280 tavua
  - QwikBug **käyttää UART:ia**, joten se ja I/O pinnit RC<7:6> menetetään
  - Myös I/O pinnit RB<7:6> menetetään debuggaus modulin takia